

ПОЕТИКА ДУМИ В КОНТЕКСТІ АКАДЕМІЧНОЇ ТРАДИЦІЇ БАНДУРНОГО ВИКОНАВСТВА (НА ПРИКЛАДІ ТВОРЧОСТІ М. ДРЕМЛЮГИ)

Сакали В. А.

здобувач кафедри історії музики та музичної етнографії

Одеська національна музична академія

імені А. В. Нежданової

м. Одеса, Україна

В українському музичному мистецтві сьогодення дума є не тільки індикатором професійної майстерності сучасного бандуриста, але й своєрідною ланкою, що органічно поєднує академічне виконавство з віковими традиціями кобзарського мистецтва. Синтезуючи найкращі риси української національної музично-поетичної творчості, дума також суттєво впливала на інтонаційно-структурні параметри різноманітних музично-жанрових утворень. Саме тому її поглиблене дослідження сприятиме створенню «екологічно чистого культурно-освітнього середовища, духовно-творчому вдосконаленню музиканта-фахівця, його професійній самореалізації» [1, с. 298].

Становлення і розвиток музичного професіоналізму в Україні завжди характеризувалися тісними контактами з національною фольклорною традицією. Остання суттєво оновлювала та демократизувала художньо-стильові процеси, підвищуючи тим самим прогресивну суспільну значущість та ідейно-естетичну вагомість композиторської діяльності. Зазначені процеси яскраво демонструє постійна актуалізація думного епосу, який за своїми інтонаційно-виконавськими параметрами належить до сфери народного професіоналізму, а також творчість українських митців останнього століття. Крім того, думи є найтиповішими епічними музично-поетичними пам'ятками українського національного «образу світу», в яких фольклорне і професійно-виконавське почало органічно співіснують як рівноважні імпульси музично-поетичного інтонування.

Поетика думи в її інструментальній (бандурній) іпостасі як носій українського національного духу стала своєрідним лейтжанром творчості М. Дремлюги. Думність можна вважати одним з найважливіших образно-жанрових шарів його творчості в цілому, найбільш повно узагальнений в творах для бандури. Найвищий рівень техніко-інтонаційної складності і художнього вираження серед численних п'єс композитора демонструє його «Дума» g-moll. Цей твір ніби повертає виконавців і слухачів до витоків

кобзи-бандури. При цьому сам інструмент поєднує в собі ознаки функції співака і супроводження. Жанрові риси думи послідовно відтворюються в цій композиції і в речитативних побудовах вільного розгортання з показовим для них тяжінням до імпровізаційності, і в апелюванні до метричної змінності, ритмічної примхливості, експресивності вислову та ін.

Література:

1. Хлебнікова О. Дидактичні аспекти професійної підготовки музикантів-виконавців. Музичне виконавство. Київ: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2003. Вип. 26. С. 298-300.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-491-0-101>

ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ ТЕОРІЇ РІШЕННЯ ВИНАХІДНИЦЬКИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ РОЗВИТКУ ІНТЕРПРЕТАЦІЙНО-МИСТЕЦЬКИХ НАВИЧОК МАЙБУТНІХ ХУДОЖНИКІВ

Сімак А. І.

*кандидат мистецтвознавства, професор,
декан факультету мистецтва і дизайну*

*Державний педагогічний університет імені Іоана Крянге
м. Кишинів, Молдова*

Лагаєва Т. І.

аспірантка

*Державний педагогічний університет імені Іоана Крянге
м. Кишинів, Молдова*

У сучасному мистецькому середовищі важливим аспектом підготовки художників є розвиток їхніх інтерпретаційно-мистецьких навичок, які передбачають здатність аналізувати художні образи, трансформувати ідеї та створювати нові художні рішення. Одним із перспективних підходів до розвитку таких навичок є застосування методів Теорії Рішення Винахідницьких Завдань (ТРВЗ), яка активно використовується в інженерії, дизайні та педагогіці. Методика ТРВЗ спрямована на розвиток творчого мислення та формування алгоритмів розв'язання нестандартних завдань, що є особливо цінним у художній діяльності. Згідно з Т. Браун (Т. Brown), застосування дизайн-мислення сприяє розвитку у студентів здатності до критичного аналізу та генерування нестандартних рішень [2]. У свою чергу,